

ברוך דיין האמת. קשה לכתוב בשעת חימום. מדי שבוע בשבוע, זכינו עם כל בית ישראל, לשיחותיו הבהירות של רבינו זצוק"ל. ורבים רבים מעידים כי הדברים היו להם למשיב נפש ולאבן פינה בכל העמדת הקומה הרוחנית. וזכינו שגם רבינו תמיד הקדיש ומסר מכוחותיו לכך, ואף קבע בסדר ה'חובים' היומיים, מדי יום רביעי, לעבור על גיליון דרכי החיזוק, להגיה ולתקן קודם ההדפסה, גם בשבוע האחרון. ועתה אנה אנו באים. אוי מה היה לנו.

רבינו זצוק"ל הכ"מ השאיר צוואה לדורות. כל באי ביתו בשנים האחרונות הכירו את 'הפתק' עם הזכויות. כל מי שנזקק לברכה וישועה, מיד יעץ לו רבינו להתחזק ברשימת הזכויות. לעתים אף הוסיף והדגיש 'להמשיך עם הזכויות גם אחרי הישועה'. זכויות אלו כוללות בתמצית יסודות ועיקרים משיחותיו, זצוק"ל.

בחודש אדר אשתקד, עלו למעונו לומדי ומשתתפי ירחי כלה של אגודת ישראל באמריקה. רבינו נשא בפניהם דברים מרוממים על האושר בחיי תורה. ובאמצע עצר את דבריו, וביקש להביא את 'הפתק', והחל להקריא מתוכו באומרו: 'נזכיר כמה עניינים חשובים מאד למעשה, למי שרוצה להיות מאושר'. להלן הדברים שנאמרו באותו מעמד, והיו הדברים לחיזוק ללכת בדרכיו וללמוד ממידותיו לעילוי נשמתו הטהורה.

יש ידיעה חשובה, איך האדם מאושר, אשריך בעולם הזה.

שנינו בפרקי אבות (ו, ד) כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה, כשאין גשמיות, רק בצמצום, פת במלח – אבל הוא כבר שבע ואינו רעב, ומים במשורה – הוא כבר לא צמא, ועל הארץ תישן – אבל הוא ישן וכבר אינו עייף, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל, אם אתה עושה כן אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא.

ונזכרו כאן כמה מיני קשיים, פת במלח זהו קושי אחד, ומים במשורה זה עוד קושי, ועל הארץ תישן עוד קושי, וחיי צער תחיה, עוד צער, ארבעה קשיים, ובתורה אתה עמל זה לכאורה עוד קושי חמישי, ואם אתה עושה כן אשריך בעולם הזה, וכיצד זה? כך זה! כך הארץ המציאות!

אדם שעמל בתורה הוא המאושר בעולם, ואילו אדם שיש לו כסף אינו מאושר, כמו שאמרו (קהלת רבה א, יג) יש לו מנה רוצה מאתיים, יש לו מאתיים רוצה ארבע מאות, היינו שתמיד חסר לו והוא רעב לעוד כסף, ואמרו שם אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, אדם מת ואין לו אפילו חצי ממה שהוא רוצה, ולכאורה אם כשיש לו מנה הוא רוצה מאתיים, הרי יש לו מנה שזהו חצי ממה שרוצה, אך יש לפרש רוצה מאתיים דהיינו שרוצה שיהיו לו עוד מאתיים, ורוצה שיהיו לו ביחד שלוש מאות, ויש לו רק מאה שזהו שליש, ולכן אין לו אפילו חצי ממה שהוא רוצה.

ועל כל פנים אשריך בעולם הזה הוא רק עם שייכות לתורה, ואמנם נכון צעריכים פרנסה, וברכך בכל אשר תעשה (דברים טו, יח), והמשפחה צריכה פרנסה, אבל כדי שיהיו חיים מאושרים צריך מה שיותר תורה! מה שיותר לעסוק בתורה, כל אחד לפי כוחו, יש שיעורים בציבור, או בחברותות, ואפשר גם לקחת רבי, ולשלם לרבי כסף, שילמד אותו עד שיבין, וכל מה שהאדם יותר שייך לתורה זהו אשריך בעולם הזה.

וכשיש כסף, בדוק ומנוסה שאם עושים צדקה עם הכסף ונותנים חומש לצדקה אזי החיים מאושרים, והחפץ חיים כתב ספר 'אהבת חסד' ובו מבאר את כל החשבונות האין לתת צדקה.

אמנם האשריך בעולם הזה הוא עם מה שיותר תורה, שלא יהיה זמן פנוי מתורה, ויש עוד ספר מהחפץ חיים 'תורת הבית', שמבאר האין לנצל את הזמן, שהזמן יהיה מנוצל, ובה זוכים לאשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא, גם עולם הבא – אבל אפילו בעולם הזה! האשריך בעולם הזה הוא כפי מה שהאדם יותר דבוק בתורה, כל אחד לפי כוחו.

והמסילות ישירים בסוף הספר כתב שיכול להיות גם אדם שעובד בעבודה פשוטה והוא חסיד, וידוע שבתל אביב היה סנדלר (דער שוויטערל) שהיו באים לבקש אצלו ברכות, והברכות היו מתקיימות, והוא היה סנדלר, אבל דבוק באמונה ומלא אמונה, ומי שמלא אמונה זה מדרגה שנותנת השפעה על אחרים, וגם אשריך בעולם הזה.

ונזכיר כמה עניינים חשובים מאד למעשה, למי שרוצה להיות מאושר:

א'. שמירת הלשון, לא לדבר ביקורת על השני.

ב'. לא רק שלא לדבר, אלא גם בלב לדון כל אדם לכף זכות שהוא שוגג, וכמו שכתב באיגרת הרמב"ם לבנו 'וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך', על כל אדם צריך לחשוב כאילו הוא באמת יותר גדול ממך, 'שאם הוא חוטא הוא שוגג ואתה מזיד', כי אתה אדם חשוב ובר דעת, ולכן אתה מזיד, שאתה

יודע מה שצריך ואינך מקיים את כל מה שאתה יודע, ואילו השני הוא שוגג ואינו יודע, ואינו אשם במעשיו. כך יש לדון לכף זכות.

ג'. לא להקפיד על השני, ואם אדם ציער אותי ואני כועס עליו ורוצה להחזיר לו, זה טעות גמור! כי הרי הכל בידי שמים, והצער נגזר מן השמים, וכל דעביד רחמנא לטב עביד, אם כן מן השמים זה לטובתי, ואינני יודע למה, אבל זה רפואה עבורי, והצער שהוא מצער אותי זה טובה בשבילי, ואם כן מה יש ללעוס עליו, הרי הוא עשה לי טובה בזה.

ד'. יש בגמרא (עיין יומא פז) שאם אדם אחר כועס עלי ויש לו קפידא, אפילו שהוא לא צודק, אבל הרי הוא יהודי, א אידישע נשמה, וכשהוא מקפיד יש לו חטא, וצריך להציל אותו מהחטא! ולכן צריך ל**פייס אותו שלא תהיה לו קפידא, וגם אם הוא לא צודק,** אבל כדי שהוא יהיה בלי חטא צריך לפייס אותו, מצד ואהבת לרעך כמוך.

ה'. יש כלל שהנהגה מן השמים היא במידה כנגד מידה, ולכן אמרו חז"ל (ב"ק צב, א) **שהמבקש רחמים על חברו הוא נענה תחילה,** אם אדם צריך ישועה, והוא מתפלל ומבקש רחמים על השני שתהיה לו ישועה, בזכות זה גם הוא בעצמו תהיה לו ישועה. אבל זהו דווקא כשמתפלל בלב שלם, שיש לו רחמנות על השני, ואהבת לרעך כמוך, ולכן הוא מתפלל עליו, ובזכות שיש לו רחמנות על השני, מן השמים ירחמו עליו!

ו'. חשוב גם לומר בכל יום קצת תהלים, כמה פרקים, כל אחד לפי יכולתו, פרק או שתיים או שלוש, ותהלים זה תפילה שדוד המלך התפלל, וכתוב שזה כמעט כמו תורה (עיין מדרש תהלים פ"א), לומר פרקי תהלים.

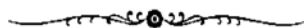
דברים אלו שהזכרנו, הם ששה דברים שנותנים לאדם חיים טובים ומאושרים, בעזרת השם.

וצריכים גם להתפלל על כל כלל ישראל, ואהבת לרעך כמוך, ולרחם על אלו שהם מסכנים שאינם יודעים, והם שוגגים ולא מזידים, ורק יש יחידים מזידים, אבל רובם שוגגים, וצריכים לכוון בשמונה עשרה כשאומרים השיבו לתורתך שירחנו מן השמים על כל כלל ישראל שיחזרו בתשובה, ואם ציבור גדול היו מתפללים כך על כל כלל ישראל, כבר הייתה ישועה והתפילה הייתה עוזרת, כי גדול כוח תפילת הציבור, וכמו שכתוב הן קל כביר ולא ימאס (עיין ברכות ח, א).

והעיקר למעשה הוא להתחזק בכל הדברים שדיברנו, והעצה על הכל היא **ללמוד בכל יום כמה דקות ספרי מוסר,** ורק צריך שיהיה מוסר שמעניין, כי מה שלא מעניין לא משפיע, אבל יש הרבה ספרי מוסר, כגון חובות הלבבות, מסילות ישירים, פלא יועץ, שערי תשובה, וארחות צדיקים, ועוד הרבה ספרים, וכל ספר מוסר שמעניין משפיע, ומי שלומד בכל יום כמה דקות מוסר זה משפיע גם על הבית, שנהיה מצב רוח אחר בבית, ונהיה בית מאושר ומלא שמחה.

זוהי העצה למעשה לחיים טובים ומאושרים, ובעזרת השם מן השמים ירחמו על כלל ישראל שנוכה לאשריך בעולם הזה.

[א"ה. ובשנה האחרונה ביקש רבינו זצוק"ל להוסיף גם בתוך הפתק את ענין לימוד המוסר, ללמוד מוסר חמש דקות בכל יום].

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית
מרת **אסתר שפרה גוטרמן** ע"ה
בת הר"ר **יצחק זצ"ל**
נלב"ע כ"ד סיון תשע"ד - תנצב"ה

לעילוי נשמת
ר' **מנחם בן חנה זצ"ל**
נלב"ע י"ד סיון תשפ"א
תנצב"ה

לעילוי נשמת
רבי **אברהם אלבז זצ"ל**
בן רבי **יוסף זצ"ל**
נלב"ע י"ד סיון תשע"ה - תנצב"ה

לעילוי נשמת
הרב ר' **יצחק נתן לוי ז"ל**
ב"ר **שמואל זאב ז"ל**
נלב"ע י"ד סיון תשע"ז - תנצב"ה

לעילוי נשמת רבינו הגדול והקדוש מאור עינינו רבן של כל בני הגולה
מרן ראש הישיבה רבי **ירחמיאל גרשון** ב"ר **צבי יהודה אדלשטיין** זצוקללה"ה הכ"מ
אוי לנו כי חטאנו מי יתן לנו תמורת!